

vil jeg finde det taktløst at afbryde. Hvis en Taler bliver nervøs ved en Afbrydelse og taber Traaden — det er menneskeligt, det er der ikke noget at sige til —, saa er det taktløst at afbryde, for en Afbrydelse maa ikke gaa ud paa at forstyrre Taleren, den maa kun bidrage til at oplyse og afklare Emnet. Det er rigtigt, som den højtærede Formand sagde, at en Afbrydelse kunde medføre korte Bemærkninger fra andre Medlemmer. Jeg har overværet en Debat i det franske Deputeretkammer, hvor Taleren — det var en Minister — gentagne Gange blev afbrudt. Han stod ganske rolig — som jeg nu ogsaa pauserede under den højtærede Formands Tale — og hørte paa Afbryderen. Saa blev der svaret fra en anden Side — Taleren stod stadig ubevægelig. Saa blev der svaret fra en tredje og en fjerde Side, og der udviklede sig et helt Replikskifte. Det forudsætter en vis Kunst og Takt og Orden. Det er hændet en Gang i det franske Deputeretkammer, at under en saadan Udveksling af Afbrydelser blev en Minister styrtet — det vilde ikke hænde herhjemme —, fordi der var fremkommet saadanne sagligt oplysende Bemærkninger, at Ministeren gik ned af Talerstolen som en politisk dræbt Mand. — Jeg vil henstille, at dette Spørgsmaal ved Lejlighed bliver overvejet nøje, for jeg tror, det vilde fremme den politiske Kultur her i Landet, om fornuftige, maadeholdne, taktfulde Afbrydelser gik med ind. De indregistreres jo faktisk somme Tider i Rigsdagstidende, saa der er altsaa en Uklarhed dér.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel var særlig vred, fordi jeg havde vendt mig ogsaa mod en af hans Partifæller, det ærede Medlem Hr. Drachmann. Jeg havde for øvrigt nærmest spøgt lidt med, at dette ærede Medlem var tilbøjelig til at læse sine Taler op efter Manuskript — hvad der for øvrigt er ganske stridende mod Forretningsordenen, men Forbudet overtrædes stadig. Det spøjte jeg lidt med — takket være for Resten en Afbrydelse af det ærede Medlem. Ellers havde jeg ganske flygtigt nævnt det, men der kom et Nej fra det ærede Medlem, som ogsaa er indregistreret i Rigsdagstidenden, og saa svarede jeg derpaa. Men nu i Aftes havde jeg ved et Møde i 4de og 5te Kreds Lejlighed til at høre, hvor fortræffeligt det ærede Medlem taler uden Manuskript, langt bedre, end naar han læser op af eller stærkt støtter sig til sit Manuskript. Det siger jeg, fordi jeg erkender ogsaa gode Egenskaber hos Modstandere. Hvorfor saa læse op? Ja, man kan naturligvis sige, at man er mere sikker, man

løber ikke saa nemt løbsk, naar man har det skrevet for sig. Der er sagt, at Ulykken ved Landbrugsministerens Tale var, at han de første to Timer havde Manuskriptet for sig, og da var der ikke noget opsigtsvækkende eller sensationelt i hans Tale; men saa fejede han pludselig Manuskriptet til Side og talte frit i den sidste halve Time, og saa løb han løbsk. Det kan hænde, og de Talere, der har det paa den Maade, kan jo lade være med at tale frit. Men hvis det skulde hænde det ærede Medlem Hr. Drachmann, vil jeg sige, at jeg synes egentlig, der er noget tiltalende deri, for saa faar man jo den virkelige Politik frem. Jeg synes, det er en stor Fordel, at hvert Ord ikke er saa nøje afvejet — det gælder til Dels ogsaa det ærede Medlem Hr. Rode —, at det ikke i Forvejen er saa nøje afvejet paa en Guldvægt og fint udmejslet, men at man taler ud af sit Hjertes Indre, op af sin Naturs Grund, saaledes at Sandheden virkelig kommer frem. Det er den bedste Politik — Lassalle sagde det en Gang — at sige, hvad der er, at slaa Sandheden fast, som den er; og for saa vidt er jeg Landbrugsministeren taknemmelig for, at han smed Manuskriptet til Side og talte frit den sidste halve Time, for saa fik vi en vidunderlig Klarhed i dansk Politik.

Jeg vender mig saa et Øjeblik til det ærede Medlem Hr. Rode. Jeg takker naturligvis for den smigrende Bemærkning om mig selv som en Talens Mester, men jeg er gammel nok til at vide, at man skal være paa sin Post — eller jeg vil snarere sige, jeg har en instinktiv Uvillie imod Smiger. Det er en sød, men farlig Gift, og jeg er derfor det ærede Medlem endnu mere taknemmelig for, at han straks søgte, efter Omstændighederne, saa vidt det var klogt i Øjeblikket, at gyde den fornødne Malurt i Sødmen. Det er jeg ham i Virkeligheden endnu mere taknemmelig for. Det blev gjort i al Elskværdighed. Det ærede Medlem rullede nogle Böcklin'ske Lærreder op for os. Jeg beundrer og elsker Böcklin, og jeg har tilbragt en af mit Livs nydelsesrigeste Timer i Böcklin-Samlingen i Museet i Basel. Jeg anser ham paa en Maade for Malerkunstens Richard Wagner. Der er vidunderlige Farver i hans Billeder. Der er den største Kraft og den fineste Stemmning i fuld Forening. Og det ærede Medlem Hr. Rode gjorde det jo udmærket, det blev jo levende, malende. Jeg saa ligefrem for mig paa dette Lærred et Billede, der havde været brugt af en æret Taler og Dagen i Forvejen i „Social-Demokraten“, jeg saa et vist Havdyr, langt, smidigt, glat, bevæge